ОБҐРУНТУВАННЯ
технічних та якісних характеристик предмета закупівлі, його очікуваної вартості

Послуги з письмового перекладу для потреб Вищого антикорупційного суду
Класифікація за ДК 021:2015 (CPV): 79530000-8 «Послуги з письмового перекладу»

Вимоги щодо технічних та якісних характеристик предмета закупівлі встановлено відповідно до вимог національних та міжнародних стандартів у галузі перекладів, у тому числі відповідно до ISO 2384:77 «Документація. Оформлення перекладів», Стандартів професії Всеукраїнської громадської організації «Асоціація перекладачів України» 002-2000 «Послуги з письмового та усного перекладу». Спільні правила та вимоги до надання послуг», а також інших стандартів, які застосовуються при наданні послуг такого виду.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» суди при розгляді справ застосовують як джерело права Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) та практику Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ). Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК України) також передбачає необхідність застосовування кримінального процесуального законодавства з урахуванням практики ЄСПЛ.

Право на перекладача є обов'язковим та невід'ємним елементом права на справедливий суд, так, підпунктами «а» та «е» частини третьої статті 6 Конвенції обвинуваченому у вчиненні кримінального правопорушення гарантовані права бути негайно і детально поінформованим зрозумілою для нього мовою про характер і причини обвинувачення, висунутого проти нього; якщо він не розуміє мови, яка використовується в суді, або не розмовляє нею – одержувати безоплатну допомогу перекладача.

КПК України закріплює право на переклад як одну зі складових частин передбаченої статтею 29 КПК України загальної засади кримінального провадження «Мова, якою здійснюється кримінальне провадження». Згідно з частиною третьою вказаної статті КПК України слідчий суддя, суд, прокурор, слідчий забезпечують учасникам кримінального провадження, які не володіють чи недостатньо володіють державною мовою, право давати показання, заявляти клопотання і подавати скарги, виступати в суді рідною або іншою мовою, якою вони володіють, користуючись у разі необхідності послугами перекладача в порядку, передбаченому цим Кодексом.

У розвиток вказаного положення ряд статей КПК України встановлює право учасників кримінального провадження користуватися у разі необхідності послугами перекладача.

Разом з тим, необхідність забезпечення перекладу передбачена й в інших випадках, встановлених КПК України, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а

зокрема в межах міжнародного співробітництва з питань взаємної правової допомоги, видачі правопорушників (екстрадиції), передачі (прийняття) засуджених осіб, виконання вироків та інших питань міжнародного судового співробітництва у кримінальному провадженні під час судового провадження.

Так, наприклад, за змістом частин першої та третьої статті 548 КПК України запит (доручення, клопотання) про міжнародне співробітництво складається органом, який здійснює кримінальне провадження, або уповноваженим ним органом згідно з вимогами цього Кодексу та відповідного міжнародного договору України, а за його відсутності – згідно з цим Кодексом. Запит і долучені до нього документи супроводжуються засвідченим у встановленому порядку перекладом мовою, визначеною відповідним міжнародним договором України, а за відсутності такого договору – офіційною мовою запитуваної сторони або іншою прийнятною для цієї сторони мовою. Також, згідно з частиною третьою статті 575 КПК України клопотання про видачу особи в Україну разом з доданими до нього документами підписуються слідчим, прокурором або суддею, засвідчуються печаткою відповідного органу та перекладаються мовою, передбаченою міжнародним договором України.

Таким чином, чинне законодавство України встановлює обов'язок держави забезпечити учасникам кримінального провадження, які не володіють чи недостатньо володіють державною мовою, у разі необхідності, можливість використання послуг перекладача за рахунок держави. Забезпечення перекладу у кримінальному провадженні є обов'язком ВАКС і прямо впливає на ефективність здійснення кримінального провадження, а тому не може бути призупинено.

01 серпня 2025 року ВАКС уклав договір № 98/25 про закупівлю послуг за державні кошти, а саме – послуги з письмового перекладу, з ТОВ «МІЖНАРОДНІ БІЗНЕС РІШЕННЯ» на строк до 31 грудня 2025 року, на загальну суму 134 391,60 грн. Згідно із специфікацією до цього договору ціна перекладу 1 умовної сторінки становить 159, 99 грн.

У зв'язку із необхідністю закупівлі послуг з письмового перекладу для потреб ВАКС на 2026 рік відділ правового супроводу діяльності установи провів аналіз середнього цінового показника по письмовим перекладам:

Комерційні пропозиції (24-28 жовтня 2025 року)		
1	Бюро перекладів LegaLab	386,08 грн
2	Бюро перекладів «ТРАДОС»	531,00 грн
3	Бюро перекладів «Мова експерт»	483,40 грн
4	ТОВ «МІЖНАРОДНІ БІЗНЕС РІШЕННЯ»	303,54 грн
5	Бюро перекладів «Апрель»	405 грн
		421,80 грн

Тендерні пропозиції БП, які розташовані в м. Києві (лютий-квітень 2025 року)		
1	ФОП Чупровська Олена	276,19 грн
2	ФОП Шевченко Людмила Михайлівна	200,00 грн
3	ТОВ «МІЖНАРОДНІ БІЗНЕС РІШЕННЯ»	180,00 грн
		218,73
Тендерні пропозиції БП, які розташовані поза межами м. Києва (січень-квітень 2025 року)		
1	ФОП Овод Віра Василівна	141,00 грн
2	ФОП Яницька Олена Миколаївна	80,00 грн
3	ФОП Курашвілі О.О.	290,00 грн
		170,33 грн

Наведений аналіз демонструє, що порівняно з початком року ціни на послуги з письмового перекладу істотно підвищилися на кінець року, що може бути зумовлено загальним зростанням ринкових тарифів і витрат надавачів послуг.

Окремо звертаю увагу, що ТОВ «МІЖНАРОДНІ БІЗНЕС РІШЕННЯ», яке надає послуги з перекладу за чинним договором, згідно із наданою ними комерційною пропозицією від 28 жовтня 2025 року, підвищило цінову пропозицію на 52%.

Враховуючи аналіз середнього цінового показника на послуги письмового перекладу, тенденцію до зростання вартості таких послуг упродовж 2025 року та ймовірне подальше підвищення цін у 2026 році, а також беручи до уваги, що переклад юридичних документів є одним із найскладніших і найбільш відповідальних видів перекладу на ринку, що потребує залучення перекладачів відповідної кваліфікації, пропоную встановити початкову ціну для закупівлі послуг письмового перекладу на рівні 450 грн за умовну сторінку.

Додатково зазначаю, що остаточна ціна буде визначена за результатами проведення торгів і закріплена у договорі між сторонами.

Також у 2025 році зафіксовано тенденцію до зростання потреби здійснення перекладу у кримінальних провадженнях.

Зокрема, у 2024 році для забезпечення потреб ВАКС було надано послуги із письмового перекладу обсягом 1114,04 сторінки, у той час як станом на вересень 2025 року – 1593 сторінки. Такий показник може мати тенденцію до зростання й у 2026 році.

Оскільки фактичний обсяг зазначених послуг залежить від кількості документів, які потребуватимуть перекладу відповідно до вимог чинного законодавства України, в тому числі вимог КПК України, що неможливо точно спрогнозувати на момент проведення закупівлі, то їх орієнтовний обсяг становить 2600 сторінок письмового перекладу.

Однак з огляду на суму, зазначену в бюджетному запиті на 2026 рік, поданому Вищим антикорупційним судом до Міністерства фінансів України у зв'язку з необхідністю забезпечити учасникам кримінального провадження, які не володіють чи недостатньо володіють державною мовою, можливості використання послуг перекладача за рахунок держави, вважаю необхідним повідомити про запит на закупівлю послуг з письмового перекладу для потреб Вищого антикорупційного суду на загальну очікувану вартість 250 000,00 гривень з розрахунком відповідної кількості сторінок.

Начальник
юридичного управління **Наталія КАШИНСЬКА**